

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj: 01-
Nikšić, 31. 5. 2024. godine

Na osnovu člana 88 stav 13 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 7 stav 5 Pravila postupka izbora u akademska i naučna zvanja, razmatrajući izvještaje reczenzata, Vijeće Filološkog fakulteta je na CCVIII sjednici, održanoj 31. 5. 2024. godine, za Senat Univerziteta Crne Gore utvrdilo

PRIJEDLOG

Da se **dr Olivera Popović** bira u akademsko zvanje – **vanredni profesor** za oblast **Italijanistika – Italijanska književnost i civilizacija**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Obrazloženje

Vijeće Filološkog fakulteta je nakon isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja recenzija u „Biltenu Univerziteta Crne Gore” (broj 607 od 25. 04. 2024. godine), konstatujući da prigovora nije bilo, razmotrilo i prihvatiло izvještaje reczenzata: prof. dr Vesne Kilibarde, redovne profesorice u penziji Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, prof. dr Sanje Roić, redovne profesorice u trajnom izboru, u penziji, Filozofskog fakulteteta Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr Nede Balić-Nižić, redovne profesorice u trajnom izboru Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zadru, utvrdilo prijedlog da se **dr Olivera Popović** bira u akademsko zvanje – **vanredni profesor** za oblast **Italijanistika – Italijanska književnost i civilizacija**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

DEKAN

Prof. dr Igor Lakić

Dostavljeno:
-Senatu UCG
-a/a

ispunjava sve formalne i suštinske uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučnoistraživački rad dr Nikole Šibalića se odvijao u kontinuitetu tokom cijelog izbornog perioda. Analizom priloženih bibliografskih referenci uočava se veliki obim i visok kvalitet radova. U periodu nakon prethodnog izbora Kandidat je objavio 18 naučnih radova: 2 rada u časopisima indeksiranim SCI/SCIE listama, 6 radova u međunarodnim časopisima, 2 rada u časopisima nacionalnog značaja, 5 radova na međunarodnim konferencijama, 2 rada na nacionalnim skupovima i jedno saopštenje na međunarodnom skupu. Kandidat je u recenzentskoj djelatnosti dao značajan doprinos, recenzirao je 7 radova, a kao aktivni istraživač je učestvovao na 3 međunarodna projekta.

Docent dr Nikola Šibalić je u naučnoistraživačkom radu dao doprinos razvoju novih tehnologija, gdje se posebno ističe analiza i primjena FSW (Friction Stir Welding) procesa. Proces FSW spada u uzak krug visoko tehnoloških postupaka sa mogućnostima značajne aplikacije i u našoj sredini. Kandidat je, u prethodnom periodu, ovlađao složenom naučnoistraživačkom i mjernom opremom i u laboratoriji Mašinskog fakulteta razvio savremeno istraživačko mjesto iz oblasti nekonvencionalnih tehnologija zavarivanja.

Dr Šibalić je u svojim radovima dao zapažen doprinos eksperimentalnim, teorijskim i numeričkim istraživanjima u okviru procesa FSW koji je praćen velikim deformacijama i visokom geometrijskom i fizičkom nelinearnošću. Kroz svoje radove je koristio metode optimizacije, formirao savremene informacione mjerne sisteme za mjerjenje komponenti sila i temperature, vršio identifikaciju naponsko-deformacionih odnosa i energetskih parametara. Generalno, ističem sposobnost Kandidata da realizuje vrlo složene eksperimente u okviru istraživanja tehnoloških procesa, kao i vladanje sa softverskim paketima, što mu omogućava da

istraživanim problemima prilazi kompleksno, kroz numeričku simulaciju utemeljenu na teorijskim modelima i kroz eksperimentalnu verifikaciju.

Najznačajni doprinos Kandidata je predstavljen kroz dva rada objavljena u časopisima kategorije Q1 i Q3 gdje su urađeni složeni eksperimenti, numeričke simulacije kao i upoređenje konvencionalnih MIG i TIG postupaka sa nekonvencionalnim postupkom FSW. U časopisu kategorije Q5 referenca 1, Kandidat je dao doprinos kroz primjenu eksperimentalne metode za određivanje numeričkih vrednosti faktora obradljivosti i mjerjenja sila rezanja, srednje legiranog ugljeničnog čelika u procesu bušenja.

Na osnovu navedenog, mišljenja sam da dr Šibalić, u pogledu naučnoistraživačkog rada, zadovoljava uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Doc. dr Nikola Šibalić ima značajno iskustvo u izvođenju nastave iz velikog broja disciplina na osnovnim, master i doktorskim studijama. Na osnovnim studijama drži nastavu iz predmeta: Računarski alati, Tehnologija mašinskih obrade, Obrada rezanjem, Alati i pribori, CAD/CAM sistemi. Na master studijama drži nastavu iz predmeta: CNC mašine i Senzori, mjerjenja i obrada signala, dok na doktorskim studijama drži nastavu iz predmeta: Akvizicija i obrada eksperimentalnih podataka i CAD/CAM sistemi i integracija projektovanja proizvoda i tehnologija.

Kandidat je u studentskim anketama dobijao odlične ocjene što je rezultat njegove sklonosti ka pedagoškom radu. Karakterišu ga i upornost, skromnost, profesionalna odgovornost i sposobnost komunikacije sa studentima. Na doktorskim studijama u svojstvu mentora vodi tri doktoranda.

Smatram da docent dr Nikola Šibalić posjeduje značajno pedagoško iskustvo, veoma je posvećen i kvalitetno izvodi nastavu, te njegov pedagoški rad ocjenjujem izuzetno uspješnim.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		28	105		55.1	192.2
2. PEDAGOSKI RAD		6	19		14	53
3. STRUČNI RAD			23			30
UKUPNO		34	147		69.1	275.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu pregledanog konkursnog materijala, u skladu sa važećim dokumentima na Univerzitetu Crne Gore, kao i na bazi dugogodišnje saradnje, konstatujem da Kandidat ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

S posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Mašinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Nikoliju Šibaliću izaberu u zvanje vanredni profesor.

RECENTZENT
Dr Milan Vukčević, profesor emeritus
Podgorica

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Italijanistica – Italijanska književnost i civilizacija**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 26.01.2024. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR OLIVERA POPOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1981. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu školu i Filološku gimnaziju. Na Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, Odsjek za italijanski jezik i književnost, upisala sam se 2000/2001 akademске godine. Diplomirala sam februara 2005. godine sa prosječnom ocjenom u toku studija 9,54. Ispite na dvogodišnjim postdiplomskim studijama, smjer za Nauku o književnosti, položila sam sa prosječnom ocjenom 9,25, a zvanje magistra književnih nauka stekla sam marta 2009. godine na Filozofском fakultetu u Nikšiću, odbranom teze pod naslovom *Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Akademse 2009/2010 godine upisala sam doktorske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore (Smjer za nauku o književnosti). Doktorsku tezu pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* odbranila sam marta 2017. godine.

Prvo radno iskustvo stekla sam u podgoričkoj gimnaziji "Slobodan Škerović", a italijanski jezik na raznim nivoima predavala sam i na kursevima organizovanim u okviru nekoliko međunarodnih projekata u Crnoj Gori. Usavršavala sam se i na odgovarajućim seminarima za nastavnike stranih jezika. Više puta sam kao stipendista boravila u Italiji gdje sam pohađala različite kurseve italijanskog jezika, književnosti i kulture, kao i međukulturne komunikacije (avgust 2017: Kurs za usavršavanje nastavnika, Università per Stranieri Dante Alighieri, Reggio Calabria; decembar 2015 – jun 2016: On-line kurs usavršavanja za nastavnike "La cultura quotidiana, la civiltà, la letteratura, il Made in Italy, nell'insegnamento dell'italiano nelle Università del mondo", Università Ca' Foscari di Venezia; jul-avgust 2013: Laboratorio internazionale della comunicazione sociale, linguistica e letteraria, Università Cattolica e Università degli Studi di Udine; septembar 2012: Corso di Relazioni Interadriatiche, Università degli studi di Bari; maj – jul 2009: Università di studi, Padova; mart – jun 2007: Università di studi, Trieste; jul 2007: Summer School in Studi Adriatici, Rimini; jul 2006: Università di studi, Lecce; avgust 2005: Università per stranieri, Perugia; septembar 2002: Università di studi, Bari).

U okviru Erasmus+ međunarodnog projekta *Reflame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro)* učestvovala sam na seminarima koji su tokom 2020. i 2021. godine organizovani u saradnji sa prestižnim univerzitetima iz Evrope i regiona: "From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP" (čiji su rezultati objavljeni u istoimenom zborniku radova), "Blended language learning: best practices and new perspectives", kao i "The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques". Takođe, tokom 2020. pohađala sam više italijanskih vebinara i drugih onlajn kurseva za usavršavanje.

U toku marta 2019 godine boravila sam kao predavač na Univerzitetu Zadru u okviru programa mobilnosti Erasmus +, dok sam kao učesnik u međunarodnom projektu ERASMUS + 2020 – KA 107 održala predavanja na Univerzitetu u Torinu.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Autorske naučne monografije		
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Popović O. (2023). „The Establishment of Balkanist Discourse on Montenegro in Italian Travel Accounts”, in: Jeanne Dubino et al (eds), War in Travel Literature, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne, str. 115–142. ISBN (10): 1-5275-0482-4; ISBN (13): 978-1-5275-0482-0	6	6
Radovi u naučnim časopisima		
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Popović O. (2023) “Montenegrin women in Italian travel writing (1896–1906)”, Zeitschrift für Slawistik, vol. 68, no. 4, str. 644-663. https://doi.org/10.1515/slaw-2023-0034	12	12
2. Popović O., Burzanović S. (2022), „Racconto di viaggio e attivismo politico: un articolo di Bruno Roselli nella stampa americana sulla »questione montenegrina«“, Annales, Series Historia et Sociologia, no. 32, vol. 2, p. 229–238. DOI 10.19233/ASHS.2022.15 https://zdjp.si/wp-content/uploads/2022/11/ASHS_32-2022-2_POPOVIC_BURZANOVIC.pdf	12	12
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		
1. Piletić D. Popović O. Luburić G. (2023), “Nastava italijanskog jezika u crnogorskim osnovnim i srednjim školama iz perspektive đaka”, Italica Belgradensis, numero speciale, studi in onore di Julijana Vučo, str. 101–112, ISSN 0353-4766, https://doi.org/10.18485/italbg.2023.ns_vuco.6	4	2
2. Popović O. (2021), „Petar II Petrović Njegoš u putopisima na italijanskom jeziku“, Folia linguistica et litteraria, br. 37, str. 59–67, DOI: 10.31902/fll.37.2021.5	4	4
3. Popović O. (2021), “Representations of Montenegrins in Italian travelogues on the occasion of the Savoy-Petrović wedding”, Studies in Travel Writing, br. 4,	4	4

U razdoblju od 2019. do 2023. godine učestvovala sam na brojnim međunarodnim skupovima organizovanim na univerzitetima kod nas.

Od izbora u zvanje docenta, bila sam mentorka za više specijalističkih i master radova koji su uspješno odbranjeni na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

Pored italijanskog, tečno govorim engleski jezik, a služim se francuskim i španskim.

Državljanica sam Crne Gore i živim u Podgorici.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od 2005. godine angažovana sam kao saradnik u nastavi, a od juna 2019. godine kao docent.

Od izbora u zvanje držim predavanja na sljedećim predmetima:
Osnovne studije: Italijanska književnost 3, Italijanska književnost 4, Italijanska civilizacija 3, Italijanska civilizacija 4, Italijanska književnost 5, Italijanska književnost 6;

Specijalističke studije: Italijanska književnost I i Italijanska književnost II;

Master studije: Savremeni italijanski jezik 9 – Nivo C1.2/C2.1 i Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarским radom.

Aktivno se bavim prevođenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Autorka sam više prevoda istorijske grade i beletristike, objavljenih od strane različitih izdavača u Crnoj Gori i Italiji.

Od jula 2023. godine glavna sam urednica međunarodnog časopisa *Folia linguistica et litteraria* u izdanju Filološkog fakulteta u Nikšiću, koji je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u bazi ANVUR italijanskog Ministarstva prosvjete i nauke.

Član sam upravnog odbora Udruženja nastavnika italijanskog jezika Crne Gore.

	str. 335–351, https://doi.org/10.1080/13645145.2021.1936736		
4.	Popović O. (2021). „L’immagine del Montenegro nel libro di Giuseppe Marcotti“, Rivista di letteratura italiana, g. XXXIX, sv. 1, str. 53–71, issn print 0392-825x, e-issn 1724-0638 DOI: 10.19272/202102201004	4	4
5.	Popović O, Burzanović S. (2020). „Putopisni zapis jednog italijanskog dobrovoljca o Crnoj Gori u vrijeme Balkanskih ratova“ Folia linguistica et litteraria, 11, br. 33, str. 149-160 DOI: 10.31902/fll.33.2020.7	4	4
6.	Popović O. (2020). „Crnogorske teme jednog italijanskog oficira s kraja XIX vijeka“, Folia linguistica et litteraria, 11, br. 30, str. 51-65. DOI: 10.31902/fll.30.2020.3	4	4
7.	Popović O. (2019). “Montenegro in Travel Accounts of Italian Authors in the Period of the Balkan Wars”, International Journal of Euro-Mediterranean Studies, vol 11. 2018, 1, ISSN 1855-3362 (printed) ISSN 2232-6022 (online) str. 29–48.	4	4
8.	Popović O. (2019). "Putopisi Josipa Modrića o Crnoj Gori", Croatica et slavica iadertina, UDK: 821.163.42-992 (497.16)"18/19", XIV/2, str. 351–365. https://doi.org/10.15291/csi.2782	4	4
9.	Popović, O. (2018) „Arhiv Jovana Vujoševića i podaci o 'nestalom pjesniku'“, Književna istorija, 50, br. 165, str. 139–145, ISSN 0350-6428	4	4

Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1	Popović O. (2023). “Il viaggio dell’arcivescovo Marino Bizzi nei paesi mediterranei sotto la dominazione turca”, in: Patrizia Guida et al (eds.), Dall’Adriatico al Tirreno. Storie di viaggi Mediterranei nel Rinascimento. Edizioni digitali del CISVA, str. 251-265. ISBN: 978-88-6622-287-3	2	2
2.	Popović, O, (2023) “Discorsi odeporici sul Montenegro durante l’Ottocento e l’inizio del Novecento“, Banjanin, Ljiljana i Perišić, Olja (eds), Incroci linguistici e letterari, Edizioni dell’Orso, Alessandria, str. 257–267. ISSN: 2611-5409; ISBN: 978-88-3613-398-7	2	2
3	Popović O. (2022), „Crna Gora u italijanskom putopisnom časopisu Giro del Mondo“, Vujović, Novica (ed.), Cetinjski filološki dani III. Zbornik radova s naučnoga skupa održanog na Cetinju 2. i 3. septembra 2021. Cetinje, Lawrence: Fakultet za crnogorski jezik i književnost; Department of Slavic and Eurasian Languages and Literatures, University of Kansas; and University of Kansas Libraries, str. 419 – 442.	2	2
4.	Popović O. (2021), „Ratni dopisi iz Crne Gore Evgenija Popovića“, Cetinjski filološki dani II, Cetinje, FCJK, str. 389–401, UDK 821.131.1-992(497.16), UDK 94(497.16)“1876“	2	2
5.	Popović O. (2019). “Il Montenegro nel libro odeporico di Mario Borsa“, in: L’Adriatico tra sogno e realtà, ur. Persida Lazarević Di Giacomo i Maria Rita Leto, Alessandria: Edizioni dell’Orso, str. 327–338, ISSN 2612-5560; ISBN 978-88-6274-936-7.	2	2

K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Popović, O., Brajičić, C., Jauković, D., Lazarević, R., Luburić, G., Piletić, D. (2021). “Gli strumenti digitali nell’ insegnamento di lingua, letteratura e cultura italiana: un esempio del quiz interattivo sulla vita e le opere di Dante Alighieri”. Međunarodni naučni skup Rethinking Languages in Present-Day Europe, University of Vlora “Ismail Qemali”, Faculty of Humanities, Vlora, 17. 12. 2021.	0.5	0.1

Stručne monografije i knjige

S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazarević, R., Piletić, D., Luburić, G., Popović, O., Ivanović, Lj. (2020). “Italian for Tourism and Travel”. In: Vuković Stamatović M. and Božović, P. (Eds.). From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP. Seminar proceedings: a collection of original LSP teaching and learning materials. Podgorica, pp. 94-109. https://www.reflame.ucg.ac.me/IMAGE/Zbornik%20radova.pdf	1	0.25

Uredivačka i recenzentska djelatnost

R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Međunarodni časopis Folia linguistica et litteraria, Časopis za nauku o jeziku i književnosti / Journal od Language and Literary Studies, Filološki fakultet, Nikšić, ISSN 1800-8542 (Print), 2337-0955 (Online) – glavna urednica od jula 2023. godine; Baze SCOPUS, ESCI Web of Science, ANVUR, ERIH PLUS, CEEOL, MLA	4	4
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	GARIBALDI, GARIBALDINCI I CRNA GORA: Od devetnaestog vijeka do kraja Drugog svjetskog rata, uredili Slavko Burzanović i Olivera Popović, Zajednica Italijana Crne Gore, Kotor, 2023.	4	2
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Annales, Series Historia et Sociologia (Q2)– 1 rad	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis Studia Ceranea – 1 naučni rad	0.5	0.5
2.	Međunarodni časopis Sponde -3 naučna rada	0.5	1.5
3.	Međunarodni časopis Filolog - 1 naučni rad	0.5	0.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenziranje 9 radova za Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jardana / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico VI, Sveučilište u Zadru, 25 – 27. 10. 2018.	0.2	1.8
2	Recenziranje 15 radova za Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jardana / Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico VII, Sveučilište u Zadru, 25 – 27. 10. 2018.	0.2	3

2 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST		
P7 Gostujuci profesor na inostranim univerzitetima	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Univerzitet u Torinu, Erasmus program nastavničke mobilnosti (25.04.2022 – 01.05.2022)	5	5
P8 Gostujuci profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Univerzitet u Zadru, Erasmus pogrom nastavničke mobilnosti (25.03.2019 – 31.03.2019)	2	2
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)		
P10 Na master studijama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. <i>Goldoni kao reformator italijanskog teatra</i> , kandidatkinja Sanja Pavićević, rad odbranjen 6.12.2022.	2	2
2. <i>Italo Zvevo kao inovator italijanskog romana</i> , kandidat Rajko Mirković, rad odbranjen 4.4.2023.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. <i>Stilska izražajna sredstva u zbirci Duzepa Ungaretića Radost</i> , kandidatkinja Arianna Mujić diplomski odbranjen 15. 11. 2022.	1	1
2. <i>Zenski likovi u romanu Baron na drvetu Itala Kalvina</i> , kandidatkinja Jelena Đuričić, diplomski odbranjen 8.11.2021.	1	1
3. <i>Italo Kalvino kao angažovan i intelektualac</i> , kandidat Miloš Bukilić, diplomski odbranjen 25.6.2021.	1	1
4. <i>Meduljudski odnosi u romanu Prima Levija Ako je to čovjek</i> , kandidatkinja Dalila Stanković, diplomski odbranjen 3.3.2021.	1	1
5. <i>Analiza autobiografskih elemenata u djelu Lessico famigliare</i> , kandidatkinja Zoraida Kaluđerović, diplomski odbranjen 29.12.2020.	1	1

6.	<i>Pejzaži u Montaleovoj poeziji</i> , kandidatkinja Sanja Pavićević, diplomska odbranjen 24.9.2019.	1	1
7.	<i>I personaggi del ciclo dei vinti di Giovanni verga</i> , Kandidat Ivan Kovačević, diplomski odbranjen 16.9.2019.	1	1

Kvalitet nastave

P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	19	36	89,65	136,65
2. PEDAGOSKI RAD			23	28
UKUPNO	19	36	112,65	164,65

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Dr Olivera Popović rođena je 1981. u Podgorici. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju završila je u istom gradu, a diplomirala je na Filozofском fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za italijanski jezik i književnost), 2005. godine. Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, obranivši magistarsku radnju pod naslovom „Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori“. Doktorsku tezu pod naslovom „Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori“ obranila je u ožujku 2017. godine, stekavši akademski naziv doktora književnih znanosti. Kao docent na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore angažirana je od 2019. godine.

Može se utvrditi da u pogledu stupnja obrazovanja dr Olivera Popović ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu bibliografije koju je Olivera Popović dostavila, uočava se široki spektar tema koje je kandidatkinja obradila u svom naučno-istraživačkom radu, koji obuhvaća 36 radova. Od 19 radova koje je objavila nakon izbora u zvanje docenta, dva su objavljena u međunarodnim časopisima koji su indeksirani u Web of Science bazi podataka, a jedan kao poglavje u monografiji međunarodnog značaja.

Znanstveni interesi dr Popović pretežno su okrenuti prema književno-teorijskom i književno-povijesnom proučavanju putopisa kao žanra koji je doveo do konstituiranja relativno novih grana znanosti o književnosti, poput imagologije. Diskurzivna svojstva putopisnog žanra kandidatkinja sagledava iz perspektive kako različitim književnim čimbenika koji utječu na njegovu produkciju i oblikovanje, tako i društveno-povijesnih i kulturnih okolnosti koje su uvjetovale kontinuitet ili prekid određenih konvencija kroz epohe.

Kolegica Popović je najveću pažnju posvetila izučavanju interjadarskih književnih i kulturnih veza, prvenstveno slike Crne Gore i Crnogoraca u djelima talijanskih autora koji su tu zemlju posjetili krajem XIX i početkom XX stoljeća. U skladu s uputama navedenim u Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, u ovoj recenziji će se osvrnuti na tri rada koja po mom mišljenju svjedoče o njenom temeljnog bavljenju ovom tematikom.

U radu pod naslovom „L'immagine del Montenegro nel libro di Giuseppe Marcotti“, objavljenom 2021. godine u časopisu *Rivista di letteratura italiana*, Olivera Popović analizira knjigu talijanskog autora Duzepa Markotija (Giuseppe Marcotti), objavljenu povodom vjenčanja talijanskog prijestolonaslijednika Viktora Emanuela i crnogorske princeze Jelene Petrović-Njegoš 1896. godine. Osim putopisnim elementima, prilog se bavi i različitim kulturološkim aspektima Markotijeve hibridne studije koja je talijanskim čitateljima donijela raznovrsne podatke o povijesti,

običajima, aktualnim društvenim prilikama, kao i narodnom i umjetničkom stvaralaštvu Crne Gore.

Čimbenicima koji su doprinijeli stvaranju određene slike Crne Gore, dominantne u putopisima talijanskih autora koji su pisali o ovoj zemlji na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, kolegica Popović se bavi i u radu „Il Montenegro nel libro odeporko di Mario Borsa“, objavljenom u zborniku radova *L'Adriatico tra sogno e realtà* 2019. godine. U njemu je, prvenstveno iz perspektive analize diskursa, analizirana knjiga *Dal Montenegro: lettere* (1897) talijanskog autora Marija Borse, koji je Crnu Goru posjetio također povodom vjenčanja Savoia – Petrović.

Osim putopisnih djela kojima su autori Talijani, dr Popović je analizirala i putopisne napise o Crnoj Gori Zadranina Josipa (Joza) Modrića, novinara i publiciste, bečkog studenta, koji je pisao i objavljivao svoje radove na talijanskom jeziku. U radu pod naslovom „Putopisi Josipa Modrića o Crnoj Gori“, objavljenom u časopisu *Croatica et Slavica Iadertina*, kolegica Popović je istražila povode njegovih posjeta Crnoj Gori u dva navrata, 1892. i 1902. godine, kao i njegov imagološki prikaz te zemlje i njegovih stanovnika, koji se dijelom poklapa a dijelom odstupa od uvriježene, stereotipne slike o njima u europskim putopisnim zapisima s konca 19. i početkom 20. stoljeća.

Kritičku pažnju zavreduju i radovi koje je Olivera Popović samostalno ili u koautorstvu objavila u časopisima na WoS listi: „Montenegrin women in Italian travel writing (1896–1906)“ (*Zeitschrift für Slawistik*, 2023) i „Racconto di viaggio e attivismo politico: un articolo di Bruno Roselli nella stampa americana sulla »questione montenegrina«“ (*Annales, Series Historia et Sociologia*, 2022). Oni predstavljaju vrijedan doprinos imagološkim studijama i svjedoče o regionalnoj i međunarodnoj prepoznatljivosti znanstveno-istraživačkog rada kandidatkinje. U njima se uočava multidisciplinarni analitički pristup u obradi historijskog, političkog i kulturološkog konteksta u kojem su obrađena putopisna djela nastala.

STRUČNA DJELATNOST

Osim pisanjem i recenziranjem znanstvenih radova, dr Olivera Popović se bavi i prevodenjem. Prevela je više zbirki arhivskih dokumenata, znanstvenih, publicističkih i književnih djela. Od 2023. godine kolegica Popović je i glavna urednica časopisa *Folia linguistica literaria* koji je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u bazi ANVUR talijanskog Ministarstva obrazovanja i znanosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad doc. dr. sc. Olivere Popović zasniva se na dugogodišnjem iskustvu u nastavi i radu sa studentima, imajući u vidu činjenicu da njen kontinuirani radni angažman na Studijskom programu za talijanski jezik i književnost traje od 2005. godine. Izvodila je nastavu kako na književnim tako i na jezičnim predmetima, a njihovi programi objavljeni na mrežnim stranicama Univerziteta Crne Gore pokazuju da dr Popović koristi najnovije udžbenike renomiranih izdavača iz područja talijanskog jezika i književnosti. Uz nastavu, mentor je studentima u izradi završnih i master radova iz područja italijanske književnosti.

Olivera Popović je u prethodnom izbornom ciklusu u okviru programa mobilnosti nastavnika Erasmus + boravila na Univerzitetu u Zadru, dok je kao sudionik u međunarodnom projektu ERASMUS + 2020 – KA 107 održala predavanja na Univerzitetu u Torinu.

Zainteresiranost za usavršavanje svojih nastavničkih kompetencija i unapređenje nastavnog materijala dr. sc. Olivera Popović je pokazala kroz sudjelovanje na seminarima koji su u okviru Erasmus+ međunarodnog projekta *Reflame (Reforming*

Foreign Languages in Academia in Montenegro) tokom 2020. i 2021. godine organizirani u suradnji s prestižnim sveučilištima iz Europe i regije.

Izuzetno visoke ocjene studentskih anketa svjedoče o kvaliteti nastave koju izvodi, njenom savjesnom radu, dobroj komunikaciji i visokoj razini pedagoške sposobnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	19	36	47	89,65	136,65
2. UMETNICKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD				5	23	28
UKUPNO	17	19	36	52	112,65	164,65

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na temelju uvida u biografiju, bibliografiju i priložene radove zaključujem da doc. dr. sc. Olivera Popović posjeduje izuzetne znanstvene, pedagoške i stručne kvalitete, stecene tijekom niza godina rada na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu svega navedenog u ovoj recenziji, zadovoljstvo mi je predložiti Senatu Univerziteta Crne Gore da kolegicu Popović izabere u zvanje vanrednog profesora za oblast Italijanistika – italijanska književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENTZENT
prof. dr. sc. Nedjeljka Balić-Nižić
Zadar

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr. Olivera Popović rođena je 17. 9. 1981. u Podgorici. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju završila je u Podgorici, a diplomirala je 2005. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za italijanski jezik i književnost), Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću obranivši magistersku radnju pod naslovom „Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori“. Doktorsku tezu pod naslovom „Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori“ obranila je u martu 2017. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka.

Od 2005. godine angažirana je na Univerzitetu Crne Gore, prvo kao saradnik u nastavi, a od juna 2019. godine kao docent.

Može se utvrditi da u pogledu stupnja obrazovanja dr. Olivera Popović ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Nakon izbora u zvanje docenta dr. Olivera Popović je samostalno ili u koautorstvu objavila radove u međunarodnim monografijama, časopisima indeksiranim u referentnim naučnim bazama (AHSCI, SSCI, SCOPUS) i ostalim međunarodnim časopisima, kao i zbornicima radova sa međunarodnih konferencija. Na temelju uvida u priloženu biografiju i klasifikacionu bibliografiju može se uočiti da je njeno naučno interesovanje pretežno usmjerenno na proučavanje talijanske putopisne literature o Crnoj Gori i Crnogorcima iz imagoloske i postkolonijalne perspektive. Kroz temeljno bavljenje problematikom prikazivanja drugosti dr. Popović rekonstruira i kritički prikazuje i ocjenjuje

razvoj dominantnih putopisnih paradigmi u djelima talijanskih autora koji su ovu zemlju posjetili u 19. stoljeću, a posebno početkom 20. stoljeća.

Temeljeći svoje interpretacije na relevantnoj književno-historijskoj i književno-teorijskoj literaturi dr. Popović je uspjela ponuditi cjelovitu analizu ovakvog vida recepcije Crne Gore i Crnogoraca u talijanskoj kulturi, te je značajno pridonijela osvjetljavanju talijansko-crnogorskih književnih i kulturnih veza, uz poseban osvrt na aktere koji su doprinijeli uspostavljanju i jačanju raznih vidova suradnje Crne Gore i Italije. U skladu s uputama datim u Mjerilima za izbor u nastavno-naučno zvanje, u ovoj recenziji ču se osvrnuti na neke od tih radova.

1. U radu „Il viaggio dell’arcivescovo Marino Bizzi nei paesi mediterranei sotto la dominazione turca“, objavljenom 2023. godine u zborniku Međunarodnog centra za izučavanje putovanja Jadranom (tal. CISVA), dr. Popović analizira rukopis Marina Bizzija, barskog nadbiskupa, koji je 1610. godine krenuo na putovanje kako bi se informirao o stanju u svojoj dijecezi. Njegov izvještaj, upućen papi Pavlu V., objavljen tek 1888. godine u izdanju Jugoslavenske akademije nauka i umjetnosti, sadrži opise života, običaja i mentaliteta stanovnika različitih krajeva današnje Albanije, Srbije i Crne Gore. Osim što objašnjava kontekst autorovog putovanja i analizira njegove utiske, dr. Popović istražuje historijske, političke, ekonomske i kulturne faktore koji su bili od značaja prilikom stvaranja određene slike naroda i zemalja opisanih u ovom djelu. Sudjelovala sam na simpoziju na kojem je dr. Popović izlagala svoj rad i mogu posvjedočiti da je u međunarodnom specijalističkom okruženju rad bio izvrsno primljen.

2. Rad pod naslovom „Montenegrin women in Italian travel writing (1896–1906)“, objavljen u renomiranom časopisu *Zeitschrift für Slawistik* (2023) posvećen je analizi talijanskog putopisnog diskurza o položaju žene i o muško-ženskim odnosima u Crnoj Gori u publikacijama nastalim povodom vjenčanja Savoja – Petrović (1896). Baveći se razdobljem najintenzivnije putopisne produkcije talijanskih autora o Crnoj Gori dr. Popović utvrđuje koje su okolnosti utjecale na njihov interes za rodne odnose u tom prostoru, što su u okviru te tematike doživljavali kao drugost i kako su tu drugost prikazivali svojoj čitalačkoj publici. Upoređujući započetnju o Crnogorkama talijanskih putopisaca koji su taj prostor posjetili u ovom razdoblju s dojmovima njihovih prethodnika, dr. Olivera Popović izvodi zaključke o promjenama koje su nastupile u načinu na koji su žene u Crnoj Gori predstavljane, te motivima koji su na te promjene utjecali.

3. Kolegica Popović se u svojim istraživanjima posvetila i proučavanju arhivske građe 20. stoljeća o čemu svjedoči njen rad pod naslovom „Arhiv Jovana Vujoševića i podaci o nestalom pjesniku“, objavljen 2018. godine u časopisu *Književna istorija*. U njemu dr. Popović prvi put donosi podatke o smrti u Bariju Josipa Miličića, pjesnika o čijem su stvaralaštvu za života pisali mnogi pisci i književni kritičari, a koji je nakon misterioznog nestanka 1944. godine pao u zaborav, do skorijeg ponovnog buđenja interesa hrvatskih, talijanskih i srpskih istraživača za njegov život i djelo (Miličić je bio prozni pisac, pjesnik i slikar i ostavio je značajan trag

na kulturnoj sceni južnoslavenskih zemalja u prvoj polovici 20. stoljeća). Budući da sam bila jedna od voditeljica ovog projekta, ističem da je dr Popović svojim radom ostvarila znanstveno otkriće koje se vrednuje kao iznimno u humanistici.

Oočljivo je da se u većini svojih radova, kao što su „The Establishment of Balkanist Discourse on Montenegro in Italian Travel Accounts”, „Representations of Montenegrins in Italian travelogues on the occasion of the Savoy-Petrović wedding”, „L’immagine del Montenegro nel libro di Giuseppe Marcotti” i mnogi drugi, kolegica Popović suvereno vlađa znanjima i metodologijom istraživanja putopisne literature na temelju čega uspijeva osvijetliti kulturne, društvene i civilizacijske faktore koji determiniraju imagološku sliku pojedine sredine ili zemlje u drugom kulturnom i civilizacijskom prostoru.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Pedagoški rad dr Olivere Popović veoma je raznovrstan i uspješan. Od 2019. godine angažirana je u nastavi na predmetima: Osnovne studije: Italijanska književnost 3, Italijanska književnost 4, Italijanska civilizacija 3, Italijanska civilizacija 4, Italijanska književnost 5, Italijanska književnost 6; Specijalističke studije: Italijanska književnost I i Italijanska književnost II; Master studije: Savremeni italijanski jezik 9 – Nivo C1.2/ C2.1 i Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarским radom.

Olivera Popović je i mentor studentima u izradi završnih i master radova iz oblasti italijanske književnosti. Svoje iskustvo predavača imala je prilike usavršiti i u okviru programa mobilnosti

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	17	19	36	47	89,65	136,65
2. UMJETNICKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD				5	23	28
UKUPNO	17	19	36	52	112,65	164,65

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u dostavljenu biografiju i klasifikacionu bibliografiju dr Olivere Popović, mišljenja sam da je od njenog angažiranju na Filološkom fakultetu u Nikšiću 2005. godine do danas ona stekla veliko naučno i nastavno iskustvo. O tome svjedoči njena stalna aktivnost na polju znanosti što je vidljivo prema objavljenim radovima u vrsnim časopisima na SCI listama, ali i ostalim referentnim časopisima.

U odnosu na prethodno razdoblje rada, ona je svoj znanstveno-istraživački opus obogatila i pokazala široko znanstveno interesovanje i zrelost u bavljenju temama iz oblasti interjadranskih književnih i kulturnih veza i međusobnih uticaja.

Na osnovu svega navedenog, te imajući u vidu i njen pedagoški i stručni rad te koliko je cijene kolege u struci izuzetno mi je zadovoljstvo da doc. dr Olivera Popović predložim za izbor u zvanje vanrednog profesora za oblast Italianistica – italijanska književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENTZENT

Prof. dr Sanja Roić, redovni profesor u trajnom izboru u penziji
Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Olivera Popović diplomirala je na Odsjeku za italijanski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću 2005. godine. Akademsko zvanje magistra književnih nauka stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, odbranivši tezu pod naslovom *Trćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Doktorsku tezu pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* odbranila je 2017. godine.

Na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na Univerzitetu Crne Gore angažovana je od 2005. godine kao saradnik u nastavi, a od juna 2019. godine kao docent.

Može se utvrditi da u pogledu stepena obrazovanja dr. Olivera Popović ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad kandidatkinje dr Olivere Popović obuhvata ukupno 36 radova. U periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje objavila je 19 radova, od čega su dva objavljena u međunarodnim časopisima koji su indeksirani u Web of Science bazi podataka (SSCI, A&HCI), a jedan kao poglavlje u monografiji međunarodnog značaja.

Naučno-istraživački rad dr Olivere Popović uglavnom je usmjerjen na proučavanje italijansko-crnogorskih književnih i

nastavnika Erasmus +, izvodeći nastavu na Sveučilištu u Zadru, dok je kao učesnik u međunarodnom projektu ERASMUS + 2020 – KA 107 održala predavanja na Univerzitetu u Torinu.

Pokazujući interes i za izradu nastavnog materijala, dr Popović je u okviru Erasmus+ međunarodnog projekta Reflame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro) učestvovala na seminarima koji su tokom 2020. i 2021. godine organizirani u suradnji sa prestižnim sveučilištima iz Evrope i regije.

Na osnovu dokumentacije objavljene na stranicama Univerziteta Crne Gore i na osnovu vlastitog uvida i suradnje zaključujem da koleginica Popović koristi najnovije talijanske udžbenike renomiranih izdavača iz oblasti talijanskog jezika i književnosti. Dr Olivera Popović je u radu sa kolegama i studentima pokazala izuzetne rezultate, a o njenoj sklonosti ovom pozivu i izraženim pedagoškim sposobnostima svjedoče izuzetno visoke ocjene studentskih anketa.

Dodajem odličnu ocjenu njenog sudjelovanja na međunarodnim skupovima na kojima sam bila prisutna kao i na znanstvenom projektu Crna Gora – Hrvatska.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Olivera Popović se intenzivno bavi i prevodilačkim radom, što je rezultiralo objavljenim prijevodima više vrijednih arhivskih dokumenata, znanstvenih, publicističkih i književnih djela.

Afirmaciji Filološkog fakulteta u Nikšiću i Univerziteta Crne Gore u cijelosti dr Popović doprinosi i kao glavna urednica časopisa *Folia linguistica litteraria* koji je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u bazi ANVUR (Agenzia nazionale di valutazione del sistema universitario e della ricerca) talijanskog Ministarstva univerziteta i istraživanja (MUR).

kulturnih veza. Kandidatkinja je najviše pažnje posvetila interdisciplinarnim proučavanjima putopisnih priloga o Crnoj Gori, s ciljem da rasvjetli jedan manje poznati vid crnogorsko-italijanskih književnih veza i dodira i proširi saznanja o činjenicama koje svjedoče o ovom vidu recepcije Crne Gore i Crnogoraca u jednoj od velikih i drevnih evropskih kultura kakva je italijanska. Temi fenomenologije i retorike *drugosti* koleginica Popović prvenstveno pristupa iz perspektive analize diskursa i istorijski orijentisane kulturološke kritike. U imagološkoj analizi italijanskog putopisnog diskursa o Crnoj Gori ona ukazuje i na ključne aktere u uspostavljanju veza između Italije i balkanskih zemalja uopšte. Naučni rezultati njenih istraživanja, izloženi na jasan, argumentovan i precizan način, uz konsultovanje relevantne teorijske, književno-istorijske i književno-kritičke literature, predstavljaju vrijedan doprinos imagološkim studijama fokusiranim na prostore Jugoistočne Evrope. U ovom referatu izdvojiću tri rada koja ukazuju na njenо temeljno istraživanje u oblasti italijanske tradicije putopisnog pripovijedanja o Crnoj Gori.

U radu „*Representations of Montenegrins in Italian travelogues on the occasion of the Savoy-Petrović wedding*”, objavljenom u renomiranom britanskom časopisu *Studies in Travel Writing* (2021, br. 4, str. 335–351) dr Popović se bavi prikazima Crnogoraca u italijanskim putopisima objavljenim u vrijeme naglog porasta interesovanja Italijana za Crnu Goru krajem XIX i početkom XX vijeka, podstaknutog vjenčanjem italijanskog princa prestonaslednika Viktora Emanuela sa crnogorskom princezom Jelenom Petrović Njegoš 1896. godine. Upoređujući sliku crnogorskog muškarca u djelima objavljenim u razdoblju od jedne decenije ona utvrđuje koje su njihove odlike italijanski autori predstavili svojoj čitalačkoj publici, u kojoj mjeri se njihov prikaz razlikuje od diskursa o Crnogorcima u djelima objavljenim prethodnih decenija i koji su faktori imali uticaja na eventualnu promjenu paradigme. Olivera Popović ukazuje naročito na važnost istorijskog, političkog i kulturnog kontekstualizovanja prilikom analize putopisa, s obzirom da ovi faktori imaju značajan, pa čak i presudan uticaj na putopisni prikaz nekog naroda u pojedinim epohama.

Rad „*The Establishment of Balkanist Discourse on Montenegro in Italian Travel Accounts*”, objavljen u monografiji *War in Travel Literature* (Cambridge Scholars Publishing, 2023, str. 115–142) bavi se putopisnim opisima Crne Gore nekoliko italijanskih autora koji su ovu zemlju posjetili uoči, tokom i neposredno nakon Balkanskih ratova (1912–1913). U njemu je sagledan istorijski i društveno-politički kontekst u kome je njihova slika o ovoj zemlji nastala, kao i doprinos ovih putopisaca njenom stvaranju u svijetu njihovih ličnih iskustava. Odlike njihovog diskursa o Crnoj Gori definisane su i kroz poređenje ovih putopisnih djela sa onima objavljenim u ranijim razdobljima. Analize i sinteze Olivere Popović i u ovom radu upućuju na zaključak o presudnom uticaju povoda i društveno-političkog konteksta posjete nekoj zemlji na njenо predstavljanje u putopisnim djelima.

Rad „*Racconto di viaggio e attivismo politico: un articolo di Bruno Roselli nella stampa americana sulla »questione montenegrina«*“ koji je koleginica Popović objavila u koautorstvu sa dr Slavkom Burzanovićem u časopisu *Annales, Series Historia et*

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVAČKI RAD	19	36	89,65	136,65
2. PEDAGOŠKI RAD			23	28
UKUPNO	19	36	112,65	164,65

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Zalazeći u svom naučno-istraživačkom radu u više naučnih disciplina, Olivera Popović je udarila temelje ne samo za njena dalja istraživanja italijanske putopisne literature o Crnoj Gori, već je dala primjer i model kako interpretirati smjenu putopisnih paradigm u nekoj zemlji uopšte.

Imajući u vidu ukupan naučno-istraživački, stručni i pedagoški rad kandidatkinje, postignute naučne rezultate, uz ispunjenost uslova propisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Oliveru

Sociologia (2022, br. 32, str. 229-238) proučava sadržaj, kontekst i odjek putopisnog priloga o Crnoj Gori autora Bruna Rozelija, italijanskog profesora koji je pokušao da privuče pažnju američke javnosti na događaje u Crnoj Gori nakon nestanka ove balkanske kraljevine sa političke mape Evrope poslije Prvog svjetskog rata. Autori ističu propagandnu upotrebu Rozelijevog i sličnih članaka u Sjedinjenim Američkim Državama i Italiji, i analiziraju pristup „crnogorskom pitanju“ u američkim i italijanskim političkim krugovima.

Umješnost dr Popović u interpretaciji građenja slike crnogorskog *drugog* u italijanskoj putopisnoj književnosti, uz podrobno i sistematično istraživanje konteksta, čini i ostale njene radeve veoma zapaženim na polju imagoloških istraživanja južnoslovenskih prostora.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr Olivere Popović pratim od samog početka, još od vremena kada je kao saradnica u nastavi angažovana na izvođenju vježbi iz italijanskog jezika i književnosti. Ona se veoma odgovorno i posvećeno odnosi prema svojim nastavnim obavezama, kako u radu sa studentima (o čemu govori i veoma visoka srednja ocjena u studentskim anketama), tako i u saradnji sa kolegama na Filološkom fakultetu i Univerzitetu. Angažovana je u izvođenju nastave kako na književnim tako i na jezičkim predmetima na svim nivoima studija. Ona je i mentor studentima u izradi završnih i master radova iz oblasti italijanske književnosti, a bila je i član Komisije za master radove na Filološkom fakultetu. U okviru programa mobilnosti nastavnika Erasmus + boravila je na Univerzitetu u Zadru, dok je kao učesnik u međunarodnom projektu ERASMUS + 2020 – KA 107 održala predavanja na Univerzitetu u Torinu.

Koleginica Popović pokazuje interesovanje i za izradu nastavnog materijala, pa je u okviru Erasmus+ međunarodnog projekta *Reflame (Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro)* učestvovala na seminarima koji su tokom 2020. i 2021. godine organizovani u saradnji sa prestižnim univerzitetima iz Evrope i regionala i to: „From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP” (rezultati objavljeni u istoimenom zborniku radova), „Blended language learning: best practices and new perspectives”, kao i „The process of construction of valid FL tests: Specifications, methodologies and techniques”.

STRUČNA DJELATNOST

Uporedno sa naučno-istraživačkim, Olivera Popović se intenzivno bavi i stručnim radom. Pored aktivnosti simultanog i konsekutivnog prevođenja, posvetila se i prevodu više vrijednih arhivskih dokumenata, naučnih, publicističkih i književnih djela.

Odnesavno je i glavna urednica časopisa *Folia linguistica litteraria* koji je indeksiran u bazama SCOPUS, ESCI Web of Science, kao i u bazi ANVUR italijanskog Ministarstva prosvjete i znanosti. Recenzent je brojnih radova koji su objavljeni u međunarodnim naučnim časopisima i konferencijskim zbornicima.

Popović izabere u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast Italijanistika – italijanska književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENTENT

Prof. dr Vesna Kilibarda,
redovni profesor u penziji
Filološki fakultet Nikšić,
Univerzitet Crne Gore